

تکلّم میلاد تابنا ک فنا

(١٨) شعر

دیلن قامس

ترجمہ فؤاد نظیری

دیلن تامس در ۲۷ اکتبر ۱۹۱۴ در شهر بندری سوانسی ویلز بریتانیا به دنیا آمد. پدرش در آن جا دیگر ارشد دبیرستان بود. او پس از پایان دبیرستان و پیش از آن که در لندن خود را وقف ادبیات کند، مدت کوتاهی با روزنامه ساوث ویلز ایونینگ پست^۱ همکاری کرد و در آن جا بود که خود را به عنوان یکی از شاعران غنایی نسل خود نشان داد. ۱۸ شعر او در سال ۱۹۳۴ منتشر شد. بیست و پنج شعر در ۱۹۳۶، نقشه‌ی عشق ۱۹۳۹، مرگ‌ها و مدخل‌ها ۱۹۴۶، در سرزمین بخواب ۱۹۵۲ و گزینه‌ی اشعار (از ۱۹۳۴ تا ۱۹۵۲) در ۱۹۵۲ منتشر شدند. تامس در سراسر عمر داستان کوتاه نیز نوشت که معروف‌ترین آن‌ها داستان‌های سرگذشت‌وار خود اوست که در مجموعه‌ی چهره‌ی هنرمند به منزله‌ی سگی جوان (۱۹۴۰) چاپ شد. او همچنین در دمه‌ی چهل و اوایل دهه‌ی پنجاه تعدادی فیلم‌نامه و نمایش رادیویی نوشت. در فاصله‌ی

1. South Wales Evening Post

لاین موهت و امیون در گردشانه تایپ شده بودند که مطلع به رسمیت و خوبی
کنیکلر، بازیگری ریچارد برتن، الیزابت تیلور و پیتراتول ساخته شد.
صدای برتن که بر متن فیلم شعرهای شاعر را می‌خواند شنیدنی است.
برتن در آوریل ۱۹۸۰ می‌میرد. او را به‌رسمِ سنت و ریشه‌های ویلزی اش
در جامه‌ی سرخ و بنا بر وصیتش با یک جلد اشعار دیلن تامس به‌خاک
می‌سپرند.

Collected Poems
1933-1954
DYLAN THOMAS

پیشگفتار مترجم

خواب رفتن چه سبک براین ستاره‌ی خاکی،
چه گران بیداری میان ابرهای دنیابی.
دیلن تامس

در این سالیان چالش و تلاش به جان‌مشغولی ترجمه‌ی شعر — که حالا دیگر کم کم دارند دور و دراز می‌شوند — تا اینجا به شاعری این‌همه دشوار برخورده بودم، که به دیلن تامس شاعر. گرچه برگردان شعر به‌خودی خود کار دشواری است تا جایی که برخی معتقدند اساساً شعر ترجمه‌پذیر نیست و جوهره‌ی شعر را فقط در زیان اصلی می‌توان دریافت، اما دیدگاه‌های موافقان و مخالفان این نظریه، زنجیره‌ی بی‌پایانی را تشکیل می‌دهد که در نهایت پاسخ مطلقی برای آن وجود ندارد، و به‌عبارتی همه‌چیز نسبی و قابل تفسیر است. با برخوردن جزمی، آن‌گاه چنان دیدگاهی می‌تواند شامل و دامنگیر هر زمینه‌ی دیگر اعم از ادبیات، فلسفه، جامعه‌شناسی، روان‌شناسی، علوم، منطق و الخ باشد، گیرم شعر با توجه به این که از ویژگی‌های بسیار ظریفتر و حساس‌تری برخوردار است که به سرچشم‌های حس و خیال یا عاطفه و شهود و الهام و

۱۹۵۳ تا ۱۹۵۰ چهار بار برای سخنرانی به آمریکا سفر کرد و در آخرین سفر، نمایشنامه‌ی رادیویی خود را با عنوان *Under Milk Wood* تکمیل کرد. اقتباس سینمایی این نمایشنامه در سال ۱۹۷۲ به کارگردانی اندره سینکلر، و بازیگری ریچارد برتن، الیزابت تیلور و پیتراتول ساخته شد. صدای برتن که بر متن فیلم شعرهای شاعر را می‌خواند شنیدنی است. برتن در آوریل ۱۹۸۰ می‌میرد. او را به‌رسمِ سنت و ریشه‌های ویلزی اش در جامه‌ی سرخ و بنا بر وصیتش با یک جلد اشعار دیلن تامس به‌خاک می‌سپرند.

تامس در ۹ نوامبر ۱۹۵۳، اندکی بعد از سی و نهمین سالروز تولدش، به‌دلیل افراط در مصرف ییش از حد الکل، به‌کلی وجودش فرو پاشید و در شهر نیویورک جان سپرده. او را در لافارن کارمارتن‌شایر، که از ۱۹۴۹ بیش‌تر در آنجا اقامت داشت به خاک سپرده‌نده. در یکم مارس ۱۹۸۲ بر سنگ یادبودی که به‌خاطر بزرگداشت او در صومعه‌ی وست‌مینستر برپا کردند، نوشته شده بود : «*گنج شاعر*.»

این پس‌ران تور لخته‌های بریده‌اند در کودنیِ خویش،
ترش می‌کنند عسل جوشان را؛
تیزه‌هایِ یخ، چو انگشت می‌کنند میان کندوها؛
آنک درون آفتابِ تارو پودشک و تاریکی، چو به اعصابِ
خود خوراک می‌بخشد؛
صفراست ماهِ مشخص میان تهیاشان.

پس‌ران تابستان را می‌بینم در بطنِ مادران
شقة می‌کنند هواهای ماهیچه وار زهدان را،
 تقسیم می‌کنند شب و روز را با شسته‌های پری وار؛
 آن‌جا به ژرفنا به تربیع سایه‌های آفتاب و ماه،
 رنگرزی می‌کنند سدهای خویش را
 آن‌سان که پرتو خورشید رنگ می‌زند بر کاسه‌های سرهاشان.

می‌بینم این پس‌ران را که مردان هیچ می‌شوند
قد عالم کرده در برابر عزیمتِ زنده،
 یا سُست کرده هوا را به خیزش از گرمash؛
 آنک از دل‌هاشان
 تپش عشق و نور چله‌ی تابستان می‌ترکد در گلوهاشان.
 آه بنگر تپشِ تابستان را در یخ.

۲
فصل‌ها اما می‌باید به ستیز آمده یا تلوتلو خورده باشند
درون تربیع طنین انداز،
 جایی که وقت‌شناس چون مرگ، ما زنگِ ستاره‌ها را به صدا
 درمی‌آوریم،
 آن‌جا که در شب‌اش، ناقوس‌های سیاه‌زبان،
 مردِ خواب آلوده‌ی زمستان، نه می‌کشد
 نه می‌ترکاند ماه و نیمه‌ی شب را، چندان که می‌شکوفد.
 ماییم منکرانِ تاریکی، بیایید تا فراخوانیم
 مرگ را از زنی تابستانی،
 زندگی زور‌آور را از چنبره‌ی عشق‌بازان،
 از مرده‌ی دلربایی که دریا را روشن می‌کند و
 از کرم شب‌تاب نشسته بر چراغِ دیوی،
 و از زهدان بار گرفته از مردِ خسّ و خار.
 ما پس‌ران تابستان درین بادِ چارسویه‌ی چرخان

1. Davy